

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig auktion ved auktionsledere.

(Lovforslaget (nr. 147) findes i tillæg A. sp. 3023, fremsættelsen i tidenden sp. 2598).

Lovforslagene sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Det foreliggende lovforslag til ændring af retsplejelovens regler om retshjælp og fri proces blev bebudet i den forrige statsministers åbningstale den 3. oktober 1967, og jeg kan altså anbefale forslaget, der bygger på en betænkning afgivet i 1965 af et justitsministerielt udvalg.

Justitsministeren benytter nu lejligheden til samtidig at foreslå forskellige andre ændringer i retsplejeloven, ændringer, som jeg ligeledes i det væsentlige kan anbefale. Jeg skal senere gøre et par bemærkninger om disse bestemmelser.

Med hensyn til bestemmelserne om retshjælp må det anses for et væsentligt fremskridt, at hjælpen udvides til at omfatte retsområder, hvor der ikke tidligere har været mulighed for at yde hjælp, samt at fremgangsmåden for at få hjælpen forenkles. Med hensyn til de foreslåede regler om fri proces sker der vel ikke store principielle ændringer, men alligevel er der tale om en række forbedringer, der tjener til at underbygge forestillingen om, at vi i et retssamfund som vort bør tilstræbe, at ingen af økonomiske grunde skal være afskåret fra at gå til domstolene, når der er rimelig grund dertil.

Efter forslaget opretholdes de to betingelser, der også findes i gældende ret, nemlig at vedkommende ikke selv kan udrede omkostningerne, og at han skønnes at have rimelig grund til at føre proces. Imidlertid er den økonomiske betingelse sprogligt formet mere elastisk, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der fremtidig skal foretages en mere konkret bedømmelse af ansøgerens økonomi. Det synes forudsat, at denne betingelse vil blive lempet, men det beder jeg justitsministeren bekræfte.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge justitsministeren, om vi i udvalget, som jeg venter nedsat, kan få oplysning om indholdet af den bekendtgørelse om, hvilke økono-

miske betingelser der skal stilles, som ifølge lovforslagets bemærkninger er til overvejelse, og som agtes udsendt, når loven er vedtaget.

Den anden betingelse, at ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces, er vanskeligere at administrere. Skønnet skal nemlig udøves på et tidspunkt, da sagen ikke er fuldt oplyst. Det bør derfor af den bekendtgørelse, der formentlig udsendes, fremgå, at skønnet ikke må være småligt. Det er jo ikke meningen, at den embedsmand, der afgør spørgsmålet om fri proces, skal afsige dom i sagen. De fleste advokater har nok erfaring for, at andragender om fri proces er afslået med den begrundelse, at sagen ikke skønnes at kunne vindes, hvorefter sagen ved velvilje fra en eller anden advokats side gennemføres med gunstigt resultat; det er tegn på, at der i hvert fald i et sådant tilfælde er udøvet forkert skøn.

Jeg skal i øvrigt ikke gøre bemærkninger om forslagens enkeltheder, det kan vi bedre drøfte i udvalget.

Af de øvrige ændringer til retsplejeloven skal jeg blot nævne for det første, at det foreslås, at bekendtgørelsen i Statstidende af stævninger og domme i faderskabssager fremtidig ikke skal indeholde moderens og barnets navn. Begrundelsen herfor er naturligvis ønsket om at skåne moderen for en ydmygelse.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår, at de hørte organisationer og institutioner tager varierede standpunkter til forslaget. Præsidenten for vestre landsret foreslår ligefrem, at man helt afskaffer forkyndelsen i Statstidende. I det udvalg, der nedsættes, synes jeg der kan være grund til at drøfte spørgsmålet. Umiddelbart, uden nærmere at kende baggrunden, har jeg sympati for det standpunkt, præsidenten for vestre landsret har indtaget.

For det andet vil jeg også nævne forslaget om, at beløbsgrænsen for udenretlige bødeforlæg forhøjes fra 300 kr. til 600 kr. I betragtning af, at grænsen ikke har været rørt i mange, mange år, er det sikkert en rimelig forhøjelse. Spørgsmålet er måske, om man kunne gå endnu højere.

For det tredje foreslås der skabt mulighed for at få udenretlige afgørelser i sager med konfiskation etableret, når det drejer sig om værdier indtil 600 kr. Derudover er der for-